

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : min@kum.dk
Web : www.kum.dk

18. februar 2008

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 58 (alm. del), vedr. oversendelse af talepapir fra samrådet om Teatermuseet, stillet af Folketingets Kulturudvalg den 7. februar 2008.

Brian Mikkelsen

Spørgsmål nr. 58

(alm. del), Oversendelse af talepapir fra samrådet vedr. Teatermuseet
Skrivelse af 7. februar 2008

Svar til Folketingets Kulturudvalg fra kulturministeren.

Spørgsmål:

"Vil ministeren oversende sit talepapir fra samrådet vedrørende Teatermuseet i Hofteatret, jf. KUU alm. del - samrådsspm. F?"

Svar:

Hermed følger kulturministerens talepapir fra samrådet vedrørende Teatermuseet i Hofteatret, jf. KUU alm. del - samrådsspm. F:

Jeg er glad for ved denne lejlighed at få mulighed for at give en redegørelse for Teatermuseets situation og de fremtidsperspektiver, jeg ser for institutionen.

Jeg vil indledningsvis give en kort beskrivelse af sagens faktum. Situationen er den, at vi her på Slotsholmen har et fint, gammelt teaterum - Hofteatret – som i sig selv er en væsentlig del af vores bygningskulturelle kulturarv. Hofteatret danner rammen om Teatermuseet, som er et såkaldt § 16 museum med en årlig bevilling på 1,6 mio. kr.

Teatermuseet har i flere omgange henvendt sig til departementet for at bede om et øget driftstilskud.

I de senere år har jeg haft mulighed for at yde en særlig støtte i 2004, 2006 og 2007 på 500.000 kr. hver af de tre år. Der er tale om særtilskud, dels (i 2004 og 2007) fra puljen til særlige bevaringsindsats på § 16 museer, dels (i 2006) fra puljen med tilskud til museer med særlige tilskudsordninger m.v. Men der har altså været tale om særbevillinger til punktvisse initiativer – og ikke en permanent merbevilling.

Som et led i Kulturarvsstyrelsens tilsynsopgave i henhold til museumsloven gennemfører styrelsen årligt kvalitetsvurderinger af udvalgte statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, som sikrer en bred repræsentation. Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger af museer tager afsæt i museernes virke i forhold til museumslovens krav til statsanerkendte museer.

Som opfølgning på den såkaldte § 16 udredning fra 2003, valgte Kulturarvsstyrelsen at gennemføre en kvalitetsvurdering, som blev offentliggjort i efteråret 2007.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering konstaterer, at Teatermuseet har problemer af et omfang, der kræver, at museets virksomhed bør styrkes fagligt på flere områder. Kulturarvsstyrelsen anbefaler på den baggrund, at museet knyttes til et stærkt museumsfagligt miljø, der kan sikre det nødvendige faglige kvalitetsløft.

Jeg er meget fokuseret på at finde en bæredygtig løsning for varetagelsen af de opgaver og den del af kulturarven, som museet har ansvaret for. Og jeg er ikke umiddelbart overbevist om, at det er en bæredygtig løsning blot at tilføre museet flere midler gennem et forhøjet tilskud, sådan som museet har ønsket.

Det er i øvrigt min vurdering, at de problemer, museet står over for at skulle løse, slet ikke vil kunne løses inden for den ramme på 500.000 kr. om året, som jeg tidligere har haft mulighed for at bistå med. Der vil formodentlig være behov for en bevillingsforhøjelse på flere millioner kr.

Det er derimod min vurdering, at vi skal se efter muligheder for at organisere museets opgaver, så de bliver forankret i et velfunderet og professionelt museumsfagligt miljø.

En lang række kommunale og selvejende statsanerkendte museer lægger sig sammen i disse år. Den aktuelle debat og omtale af fusionserfaringer i museumsverdenen viser, at der er rigtig mange faglige, administrative – og såmænd også økonomiske – gevinster ved, at museerne slår sig sammen i større enheder og udvider den enkelte institutions faglige fundament.

Kulturarvsstyrelsen har oplyst, at man i de senere år i stigende grad har anbefalet økonomisk og fagligt svagt funderede museer at arbejde for at indgå i større fællesskaber og egentlige fusioner med andre museer. Det er en proces, som kommunalreformen har bidraget til, og som både mange kommuner og mange professionelle museumsledere i høj grad bakker op om. Museumslederne fra de mindre museer, som allerede er blevet en del af en større museumsenhed, melder altovervejende, at det har givet et fagligt løft til varetagelsen af museets faglige ansvarsområde, og at der er sket en stabilisering af museets driftsgrundlag.

Det er vigtigt at komme videre i denne sag. Jeg kan umiddelbart se 4 forskellige scenarier, der bør undersøges yderligere for at finde frem til den bedste løsning. I den sammenhæng hæfter jeg mig ved, at der faktisk er tale om to institutioner: Et teaterrum og et museum. Det er tydeligt for mig, at Teatermuseets ledelse er mest fokuseret på selve Hofteatret og de muligheder for formidling, som dette rum giver – end de er fokuseret på den museale opgave. Det kan der være gode grunde til – men det er vigtigt at holde sig for øje, når institutionen på nuværende tidspunkt modtager støtte via museumsloven.

Model 1

Der er for det første museets eget forslag om at drive museet videre som en selvstændig institution under museumsloven med en markant tilskudsforhøjelse. Jeg henleder opmærksomheden på, at kvalitetsvurderingen viser, at der skal sættes ind på mange fronter for at løfte museet til et rimeligt kvalitetsniveau. Det gælder både forskningen og håndteringen af museets samlinger. Endelig skal en evt. bevillingsforhøjelse jo finansieres! Men jeg er naturligvis villig til at se på fordele og ulemper ved denne model.

Model 2

Der kan for det andet ses på muligheden for et tættere og mere formaliseret samarbejde med Nationalmuseet, hvor Nationalmuseet stiller sin velfunderede ekspertise på samlingsområdet til rådighed for Teatermuseet i et passende omfang – og altså administrerer de dele af Teatermuseets ansvarsområde, der vedrører indsamling, registrering og bevaring af kulturarven. Det betyder, at Teatermuseet kan beholde ansvaret for at forske i og formidle sit ansvarsområde. Det minder lidt om den løsning, vi har fundet for Forsvarshistorisk Museum.

Model 3

Dernæst kan vi se nærmere på en model, der reelt adskiller den museale del fra Teatermuseet i Hofteatret. Det vil betyde, at Teatermuseet ikke længere vil være et museum i museumslovens forstand, men videreføres som en kulturinstitution, der får som hovedopgave at formidle Hofteatret som kulturelt mødested og historisk teaterscene. Her kan Hofteatrets unikke rum stå i centrum, og institutionen kan åbnes for arrangementer og besøg i bred forstand. Museet løses fra sine museale forpligtelser og samlingerne overføres til Nationalmuseet – hvor Teatermuseet kan få mulighed for at låne relevant materiale til brug for udstillinger m.v.

Model 4

Endelig er der den løsningsmodel, jeg tidligere har foreslået. Nemlig at lægge Teatermuseet sammen med Nationalmuseet. Denne model vil betyde, at museet bliver i Hofteatret, at museets forskning kan suppleres og inspireres af anden museal forskning, at der kan udvikles spændende særudstillinger og formidlingstiltag sammen med Nationalmuseets øvrige afdelinger, og at museets opgaver på bevaringsområdet kan varetages af meget professionelle kolleger. Den lille institution vil få frigjort ressourcer til reelt museumsarbejde frem for de mange administrative opgaver, der tager tid som selvejende institution.

Det var fire mulige fremtidsperspektiver for Teatermuseet, som jeg ser det. Disse perspektiver bør drøftes i dialog med museets ledelse og bestyrelse. Derfor håber jeg, at museet vil genoverveje sin beslutning om ikke at deltage i det fremadrettede udredningsarbejde, som faktisk var en forudsætning for den seneste særbevilling i 2007.

Jeg har bedt mine embedsmænd om at fortsætte undersøgelsen af holdbare løsningsmodeller for Teatermuseet, og jeg håber, at den ansvarlige bestyrelse nu vil medvirke aktivt til at finde den bedst mulige løsning for Teatermuseet. Her må der sigtes mod en løsning, der giver bedst kvalitet for pengene, og som vil sikre langsigtet bæredygtighed i varetagelsen af denne del af kulturarven.

Lad mig gentage for Kulturudvalget, at det ikke er mit ønske at tvinge Teatermuseet i Hofteatret til én bestemt løsning. I øvrigt er Teatermuseet en selvejende institution, så jeg har slet ikke mulighed for at gennemtvinge en bestemt løsning.

Men jeg er enig med Teatermuseet i, at museets situation er uholdbar, og jeg ønsker derfor at finde en bæredygtig og fremtidssikret løsning på museets problemer. Meget gerne i et konstruktivt samarbejde.